

Eerwaarde zuster Matthée (Maria Wilhelmina Killian) op oudere leeftijd.

Maria Wilhelmina Killian (1917 – 2006)

Maria W. Killian werd geboren te Gorinchem op 30 juli 1917. Ze trad op 22-jarige leeftijd in bij de Liefdezuster van de H. Carolus Borromeus Maastricht – Zusters onder de Bogen [van de St. Servaasbasiliek te Maastricht]. Op 18 november 1941 deed zij haar professie.

Vermoedelijk bezat Zuster Matthée veel wijsheid, maar weinig talent voor ondergeschiktheid. Ze werkte aanvankelijk als uitvoerend verpleegkundige in het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis te Amsterdam, en voltooide vervolgens de de opleiding aan de Katholieke School voor Maatschappelijk werk te Sittard en de Katholieke Hogere School voor Monitricen te Leuven. De congregatie vroeg juist háár in de late jaren vijftig van de twintigste eeuw om – naar het voorbeeld van de Leuvense Monitricenschool – in Nederland de Katholieke Hogere School voor Verplegenden te Nijmegen op te zetten. Dit deed ze zó goed dat deze Kaderopleiding (onder de naam Pius X-school) in 1960 als eerste werd erkend als een HBO-opleiding. Zij kreeg voor haar arbeid terzake dan ook ooit (waarschijnlijk in 1970) een Ridderorde. Na haar aftreden bleef zij bovendien nog enige tijd bestuurslid van de Hogere School. Ook werd haar om commentaar gevraagd toen de opleiding wel veel religieuzen bleek te tellen, maar dezen na het behalen van de opleiding hun congregaties verlieten. Was dit geen kapitaalvernietiging? Zuster Matthee meende dat het uittreden enerzijds geschiedde onder invloed van het hoge aantal lekenverpleegsters dat de katholieke stafopleiding volgde, maar anderzijds ook doordat ‘deze opleiding een ontwikkeling geeft die niet goed aansluit bij het leefkader’ (Van Heijst et al., 810).

Zr. Matthée was naast haar directiefunctie jarenlang bestuurslid van het *Tijdschrift voor Ziekenverpleging*; dat kwam omdat zij door de St. Canisiusbond de meest geschikte figuur

werd gevonden om toe te treden tot de redactie van *De Nieuwe Wacht*, een los blad dat sedert 1949 in de TVZ's werd gelegd voor alle rooms-katholieke verpleegsters, ongeacht of deze nu leek waren of religieuze.

Na afloop van haar werkzame leven zette zuster Matthée het archief van haar congregatie op; toen zij overleed werd ook dit weer door een medezuster voortgezet.

Zr. Matthée stierf na een langdurig ziekbed op 7 maart 2006 in het Moederhuis van de Orde te Maastricht. Zij werd begraven te Rijckholt op 6 maart 1906. Veel verpleegkundigen die zij had opgeleid vervulden jarenlang topfuncties in Nederland.

Geraadpleegde bronnen:

Jaargangen TVZ van 1945 – 1965.

Katholiek Documentatiecentrum, Archief 803, Inventarisnummer 374, Bestuursnotulen St. Canisius Bond 9 december 1949 t/m 16 december 1957, Notulen 18 oktober 1954.

Eijt, José van (1995). *Religieuze vrouwen: bruid, moeder, zuster. Geschiedenis van twee Nederlandse zuster congregaties, 1820-1940*. Hilversum: Verloren, 13.

Heijst, Annelies van, Derks, Marjet en Marit Monteiro (2010). *Ex caritate. Kloosterleven, Apostolaat en nieuwe spirit van actieve vrouwelijke religieuzen in Nederland in de 19e en 20e eeuw*. Hilversum: Verloren, 810.

Scholtes-Colijn, A. (2006). In dankbare herinnering. Zuster Matthée. Maria Wilhelmina Killian. (met dank aan M. Gerards, Zusters onder de Bogen, Maastricht).